

СЪСТЕЗАНИЕ ПО ХИМИЯ „ТАЛАНТЛИВ ХИМИК“ – за 7. клас, април 2016 г.

Уважаеми ученици,

Предстои Ви да решите тест от три части.

I част: *Задачите от 1. до 20. включително са от затворен тип с четири отговора (А, Б, В, Г), от които само един е верен. Отбележете верния отговор с хикс – „X“ в приложената таблица. Не се допускат поправки и задрасквания в таблицата за отговори.*

☒	☐	☐	☐

II част: *Задачите от 20. до 24. са със свободен отговор. Записвайте отговорите им в бланката при съответния номер на задачата.*

При решаването им се изисква добавяне на кратък текст, изписване на химични формули и уравнения.

III част: *2 логическите задачи, които включват учебно съдържание от учебната програма по химия и опазване на околната среда за VII клас.*

При решаването им спазвайте указанията и отговаряйте точно, кратко и ясно.

Желаем Ви успех!

СЪСТЕЗАНИЕ ПО ХИМИЯ „ТАЛАНТЛИВ ХИМИК“ – за 7. клас, април 2016 г.

Част I

Таблица за отговори на теста

Зад.	Отговори			
1	A	Б	В	Г
2	A	Б	В	Г
3	A	Б	В	Г
4	A	Б	В	Г
5	A	Б	В	Г
6	A	Б	В	Г
7	A	Б	В	Г
8	A	Б	В	Г
9	A	Б	В	Г
10	A	Б	В	Г

Зад.	Отговори			
11	A	Б	В	Г
12	A	Б	В	Г
13	A	Б	В	Г
14	A	Б	В	Г
15	A	Б	В	Г
16	A	Б	В	Г
17	A	Б	В	Г
18	A	Б	В	Г
19	A	Б	В	Г
20	A	Б	В	Г

Част II

Задача 21

.

А)	Б)	В)	Г)

Задача 22.

А)

Б)

В)

Г)

Задача 23.

А)		В)	
Б)		Г)	

Задача 24.

А)

Б)

В)

СЪСТЕЗАНИЕ ПО ХИМИЯ „ТАЛАНТЛИВ ХИМИК“ – за 7. клас, април 2016 г.
Част I

Отговорите на задачите от 1. до 24. включително отбелязвайте в листа за отговори!

1. В кой ред срещу означената частица са записани вярно броя на протоните, neutronите и електроните?

№	Частица	Брой протони	Брой neutronи	Брой електрони
А)	Cl	17	18	18
Б)	Cl ⁻	17	20	17
В)	S ²⁻	16	16	18
Г)	K ⁺	19	21	19

2. Означението 2 Br₂ показва:

- А) 2 химически свързани атома бром
- Б) 2 mol атоми бром
- В) 4 mol атоми бром
- Г) 2 mol молекули бром

3. Кой от означените с уравнения процеси е химично съединяване и е екзотермичен?

- А) $2 \text{Na} + 2 \text{H}_2\text{O} \longrightarrow 2 \text{NaOH} + \text{H}_2 + \text{Q}$
- Б) $\text{N}_2 + \text{O}_2 \rightleftharpoons 2 \text{NO} - \text{Q}$
- В) $\text{Fe} + \text{S} \xrightarrow{t^\circ\text{C}} \text{FeS} + \text{Q}$
- Г) $\text{CaCO}_3 \xrightarrow{t^\circ\text{C}} \text{CaO} + \text{CO}_2 - \text{Q}$

4. В кой ред всички вещества са с молекулен строеж?

- А) NaOH, KH, LiCl, Na₂O
- Б) HBr, H₂O, H₂, CO₂
- В) HBr, KH, Na₂O, Cl₂O
- Г) Na, H₂O, Cl₂, HClO

5. В кой ред халогенните елементи са подредени по намаляване на активността им към водород и метали?

- А) F, Br, Cl, I
- Б) F, Cl, Br, I
- В) I, Br, Cl, F
- Г) Cl, Br, I, F

6. Кое твърдение за молекулите е вярно?

- А) Могат да съществуват продължително време самостоятелно.
- Б) Изграждат само химичните съединения.
- В) Притежават електричен заряд и имат определена маса.
- Г) Електронеутрални са и са химически неделими.

7. При нагряване бертолетовата сол (KClO₃) се разлага с отделяне на кислород. Наименованието на тази сол е:

- А) калиев хлорид
- Б) калиев хлорит
- В) калиев хипохлорит
- Г) калиев хлорат

СЪСТЕЗАНИЕ ПО ХИМИЯ „ТАЛАНТЛИВ ХИМИК“ – за 7. клас, април 2016 г.

8. Под действие на кислорода от въздуха белият фосфор (P₄) се samozапалва. Калин записал уравнението: $a P_4 + b O_2 \longrightarrow d P_2O_5$. Коефициентите a , b и d са:

- А) $a = 1, b = 5, d = 2$
- Б) $a = 2, b = 5, d = 2$
- В) $a = 2, b = 5, d = 4$
- Г) $a = 4, b = 5, d = 2$

9. Търговското наименование на натриевия хидроксид е:

- А) готварска сол
- Б) сода за хляб
- В) сода каустик
- Г) гасена вар

10. Амониакът е съединение на азота с водорода, в което азотът проявява трета валентност. Броят на азотните атоми в 5 mol амониак е съответно:

- А) $6,02 \cdot 10^{23}$
- Б) $18,06 \cdot 10^{23}$
- В) $90,3 \cdot 10^{23}$
- Г) $30,10 \cdot 10^{23}$

11. Коя от означените формули НЕ е съставена вярно?

- А) $Zn^{2+}Cl_2^{-}$
- Б) $S_2O_6^{2-}$
- В) $N^{4+}O_2^{2-}$
- Г) Al_2O_3

12. В кой ред всички означени вещества взаимодействат със солна киселина?

- А) H₂O, SO₂, CuO
- Б) CuO, NaOH, KBr
- В) Fe, Na₂O, Ca(OH)₂
- Г) Cu, Na₂O, KOH

13. Процес на неутрализация протича между веществата:

- А) LiOH + SO₂ →
- Б) NaOH + HBr →
- В) KOH + Cl₂ →
- Г) Ca(OH)₂ + CO₂ →

14. В кой ред валентността на елементите спрямо кислорода е в последователност 2, 4, 3?

- А) Na₂O, CO₂, Al₂O₃
- Б) H₂O, SiO₂, SO₃
- В) CaO, CO₂, Al₂O₃
- Г) NO, SO₃, P₂O₃

15. Как може лаборант да различи проби от NaOH и KOH?

- А) с разтвор на сребърен нитрат
- Б) с индикатор виолетов лакмус
- В) с универсален индикатор
- Г) чрез поднасянето им към пламък

16. За демонстрация г-жа Петрова трябвало да получи водород. Използвала цинк на гранули и разредена сярна киселина.

Скоростта на реакцията $Zn + H_2SO_4 \longrightarrow ZnSO_4 + H_2 \uparrow$ ще се увеличи, ако се:

- А) добави още от сярната киселина
- Б) добави вода
- В) понижи температурата
- Г) използва цинк на прах

17. Кои от веществата са замърсители на почвата:

- А) серни оксиди
- Б) фреони
- В) минерални торове
- Г) азотни оксиди

СЪСТЕЗАНИЕ ПО ХИМИЯ „ТАЛАНТЛИВ ХИМИК“ – за 7. клас, април 2016 г.

18. На стъклена банка с твърдо бяло вещество са поставени знаците:

Кое може да е веществото?

- А) солна киселина   Б) готварска сол   В) натриева основа   Г) белина

19. В кой ред водните разтвори на означените вещества оцветяват лакмуса в синьо?

- А) H_2SO_4 , $HClO$, HF
 Б) KOH , Na_2O , $NaCl$
 В) $NaOH$, $Ca(OH)_2$, KOH
 Г) $Ca(OH)_2$, $LiOH$, Cl_2O

20. В малките периоди (II и III) на периодичната таблица, с увеличаване на относителната атомна маса и поредния номер на елемента (Z):

- А) металните свойства се засилват, а неметалните отслабват
 Б) металните свойства отслабват, а неметалните се засилват
 В) металните и неметалните свойства отслабват
 Г) няма такава зависимост

Част II

21. Отговорете в бланката за отговори с Да или Не на следните твърдения:

- А) Натриева основа се използва за производство на сапун.
 Б) Хлорът образува киселинни оксиди.
 В) Ендотермичните реакции протичат с отделяне на топлина в околната среда.
 Г) Скоростта на химичните реакции нараства с намаляване на температурата.

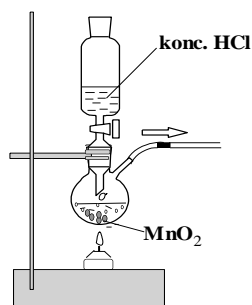
22. Химичен елемент Е се намира в трети период. Ако индексите във формулата на висшия му оксид X се запишат един до друг се получава числото 13.

- А) Кой е химичният елемент Е? (Запишете химичния му знак и наименованието.)
 Б) Определете валентността на неизвестния елемент Е спрямо водорода и спрямо кислорода.
 В) Запишете формулата на водородното му съединение.
 Г) Запишете структурната формула на оксида X и определете химичния му.

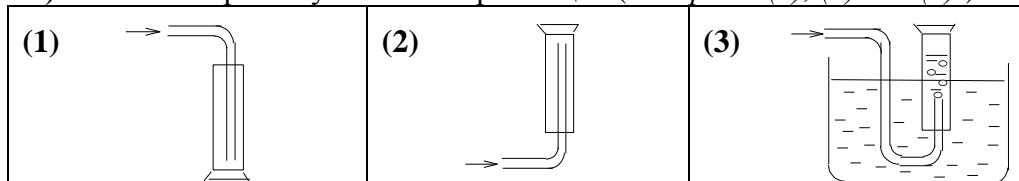
23. Допълнете в бланката за отговор съответната формула или наименование:

	Химична формула	Наименование		Химична формула	Наименование
А)	Na_2S		В)		калцинирана сода
Б)	K_2O_2		Г)		калиев хлорит

24. Опитна постановка за лабораторно получаване на хлор е представена на схемата:

А) Как се събира полученият хлор и защо? (Изберете (1), (2) или (3).)

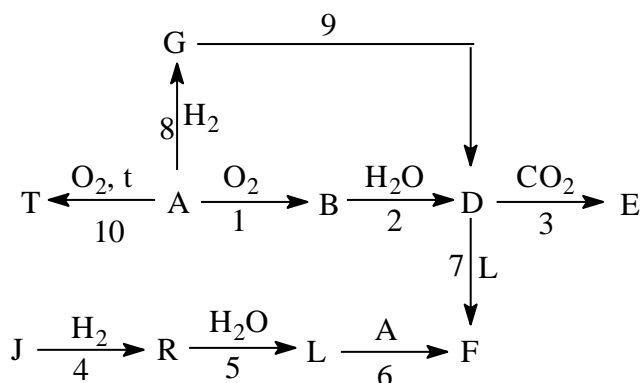

Б) Ако в цилиндър с хлор се внесе запалено желязо се образува ръждиво-кафяв дим. Означете процеса с уравнение. (Желязото проявява трета валентност спрямо хлора.)

В) Какви предпазни мерки се вземат при получаване и работа с хлор.

Част III

25. Дадена е реакционната схема:

- **A** е просто вещество със сребристо-бял цвят, топло- и електропроводимо;
- **J** е просто вещество – жълто-зелен газ с молекулен строеж и остра дразнеща миризма;
- Веществото **F**, внесено в пламъка на лампата го оцветява в жълто;
- Веществото **T** се използва за пречистване на въздуха в затворени помещения.

А) Кой са веществата **A**, **B**, **D**, **E**, **F**, **G**, **J**, **R**, **L**, **T** – запишете ги с формули и наименования.

Б) Изразете с уравнения превръщанията, означени на схемата.

В) Какъв е химичния характер на веществата **B** и **D**? Обосновете се като посочите в какви други химични взаимодействия (освен включените в прехода) участват.

Г) Изразете с уравнение пречистването на въздуха в затворени помещения.

СЪСТЕЗАНИЕ ПО ХИМИЯ „ТАЛАНТЛИВ ХИМИК“ – за 7. клас, април 2016 г.

26. В шест епруветки се намират водни разтвори на веществата **A, B, C, D, E** и **F**.

Разпознайте в коя епруветка кой разтвор се намира, ако знаете че:

- При добавяне на фенолфталеин към разтвора на **A** той се оцветява в малиновочервено;
- **E** може да се получи при смесване на разтворите на **A** и **F**;
- При взаимодействие на **C** с хлор се получава виолетово просто вещество, чийто спиртен разтвор е реактив за доказване на нишесте;
- При добавяне на лакмус към разтвора на **F** той се оцветява в червено;
- При добавяне на разтвор на **B** към **E** и към **D** се получава бледожълта утайка, а при прибавяне на **B** към **C** се получава жълта утайка;
- Разтворите на **A** и **E** оцветяват пламъка във виолетов цвят, а на **C** и **D** в карминеночервено;
- При прибавяне на бром към разтвора на **A** се получават две соли, едната от които е **E**.

A) Определете кои са веществата от **A** до **F**. Напишете техните формули и наименования.

B) Изразете описаните взаимодействия с уравнения.

B) Изчислете относителната молекулна маса на **B**, $M_r(B)$.

Г) В две епруветки има по 2 mL разтвор на веществото **F**. Към разтворите се прибавят равни количества (в mol) от металите литий и калий. В кой от разтворите ще се отдели по-голямо количество водород за единица време? Обосновете отговора си!